

Προστασία από επαναμόλυνση μετά από λοίμωξη με τον ιό SARS-CoV-2

Ο βαθμός στον οποίο η προηγούμενη μόλυνση με τον ιό SARS-CoV-2 παρέχει προστασία σε επακόλουθη επαναμόλυνση δεν έχει εκτιμηθεί πλήρως. Ερευνητές από την Δανία δημοσίευσαν στο περιοδικό Lancet τα αποτελέσματα μιας μεγάλης μελέτης που βασίστηκε στην καταγραφή όλων των μοριακών τεστ που έγιναν το 2020 στη χώρα. Οι Καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ευστάθιος Καστρίτης** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) (<https://mdimop.gr/covid19/>) , συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα της μελέτης. Στην Δανία, μέσα στο 2020, περίπου 4 εκατομμύρια άτομα (69% του πληθυσμού) υποβλήθηκαν σε 10,6 εκατομμύρια μοριακά τεστ, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής εκτεταμένων, δωρεάν, μοριακών τεστ. Χρησιμοποιώντας λοιπόν αυτά τα εθνικά δεδομένα από τα μοριακά τεστ που έγιναν μέσα στο 2020, οι ερευνητές προσπάθησαν να εκτιμήσουν το βαθμό προστασίας έναντι επαναλοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2.

Κατά τη διάρκεια της πρώτου επιδημικού κύματος (δηλ., πριν από τον Ιούνιο, 2020), περίπου μισό εκατομμύριο άτομα υποβλήθηκαν σε μοριακό τεστ, εκ των οποίων 2.2% ήταν θετικοί. Μεταξύ των θετικών ατόμων από το πρώτο κύμα της πανδημίας, 72 (δηλαδή 0.65%) βρέθηκαν ξανά θετικά σε μοριακό τεστ κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύματος, σε σύγκριση με 3.27% των ατόμων που ήταν αρνητικά στο πρώτο κύμα. Αυτά τα αποτελέσματα αντιστοιχούν σε προστασία έναντι της επαναλοίμωξης κατά 80.5%. Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω όμως, παρατηρήθηκε ότι η προστασία έναντι της επαναλοίμωξης ήταν 47% ενώ η εκτιμώμενη προστασία ήταν παρόμοια για τα δύο φύλα. Αν και στη μελέτη από την Δανία τα ευρήματα έδειξαν σχετικά χαμηλή προστασία έναντι της επαναμόλυνσης σε άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω σε σύγκριση με νεότερα άτομα μιας άλλη μελέτης, με διαφορετικό σχεδιασμό, βρήκε ότι υπήρχε υψηλός βαθμός προστασίας και μεταξύ των πιο ηλικιωμένων. Τα δεδομένα αυτά δείχνουν ότι ο εμβολιασμός ατόμων που είχαν προσβληθεί στο παρελθόν από τον ιό πρέπει να γίνει κανονικά επειδή μπορεί να μην αρκεί η φυσική προστασία.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η πιθανότητα επαναμόλυνσης των εργαζομένων στον τομέα της υγείας λόγω του υψηλού κινδύνου έκθεσης τους στον ιό και των συχνών τεστ που υποβάλλονται ανεξάρτητα από κλινικά σημεία και συμπτώματα. Στην ανάλυση που έγινε, βρέθηκαν παρόμοια αποτελέσματα όσον αφορά το βαθμό προστασίας. Στη μελέτη αυτή, επίσης διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό μόλυνσης μεταξύ των επαγγελματιών υγείας ήταν περίπου διπλάσιο από το γενικό πληθυσμό, όπως και αρκετές οροεπιδημιολογικές μελέτες σε εργαζομένους στην υγεία. Μια άλλη οροεπιδημιολογική μελέτη στην Δανία είχε επίσης αναφέρει ότι ο κίνδυνος μόλυνσης ήταν 1.38 φορές υψηλότερος στους εργαζόμενους σε θαλάμους COVID-19 σε σύγκριση με εργαζόμενους σε άλλα τμήματα του νοσοκομείου.

Ενδιαφέρον είναι επίσης ότι δεν φάνηκε να εξασθενεί η προστασία με την πάροδο του χρόνου (ήταν παρόμοια για άτομα με 3–6 μήνες παρακολούθησης έναντι αυτών με περισσότερους από 7 μήνες παρακολούθησης).

Οι εκτιμήσεις της μελέτης αυτής για τη συνολική προστασία μετά από προηγούμενη λοίμωξη με SARS-CoV-2, συμφωνούν με αρκετές άλλες μελέτες από το Ηνωμένο Βασίλειο, το Κατάρ και τις ΗΠΑ, που ανέφεραν ότι η επαναμόλυνση ήταν σπάνια και εμφανίστηκε σε λιγότερο από το 1%, σε όλες οι περιπτώσεις COVID-19. Η διάρκεια της προστασίας έναντι της

επαναλοίμωξης από τον SARS-CoV-2 παραμένει άγνωστη επειδή έχει παρέλθει πολύ λίγος χρόνος από την αρχή της πανδημίας, αλλά μία μελέτη σε περισσότερες από 20.000 εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο Ηνωμένο Βασίλειο διαπίστωσε ότι ο κίνδυνος μειώθηκε κατά 83% για τουλάχιστον 5 μήνες μετά την πρωτογενή λοίμωξη. Μια άλλη μελέτη σε 12.551 εργαζομένους στον τομέα της υγείας στο Ηνωμένο Βασίλειο έδειξε επίσης 89% προστασία διάρκειας τουλάχιστον 6 μηνών. Ωστόσο, η ακριβής διάρκεια των αντισωμάτων μετά τη μόλυνση από κορωνοϊό είναι ακόμα αβέβαιη. Σε μια μελέτη παρατήρησης από τις ΗΠΑ που περιλάμβανε 3.2 εκατομμύρια άτομα που είχαν υποβληθεί σε τεστ παρουσίας αντισωμάτων για τον SARS-CoV-2 και που αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα μοριακών τεστ που έκαναν τουλάχιστον 3 μήνες μετά την ορολογική εξέταση βρέθηκε ότι η πιθανότητα θετικού μοριακού τεστ ήταν τουλάχιστον 10 φορές μικρότερη μεταξύ αυτών που είχαν είχαν θετικό τεστ αντισωμάτων.

Επειδή οι νέες παραλλαγές του SARS-CoV-2 εμφανίστηκαν πρόσφατα στη Δανία, με κάποιες από αυτές να είναι γνωστό ότι είναι πιο μεταδοτικές από τις αρχικές, η μελέτη δεν μπορεί να αξιολογήσει την πιθανή τους επίδραση στον κίνδυνο επαναμόλυνσης.